

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 349-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 23

Presidència
de l'Honorable Sra. Maria Lluïsa Dubón i Pretus

Sessió celebrada dia 29 de març del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) RGE núm. 701/01, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Sr. Conseller de Treball i Formació, per tal d'informar sobre el pla d'acció sobre sinistralitat i salut laboral.

326

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats. Començam la sessió d'avui i en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. BENNÀSAR I TOUS:

Francisca Bennàsar substitueix Neus Marí.

EL SR. CAMPS I COLL:

Guillem Camps substitueix Simó Gornés.

EL SR. RAMON I JUAN:

Miquel Ramon substitueix Margalida Rosselló.

EL SR. LLAMAS I MÁRQUEZ:

Antoni Llamas sustituye Francisco Fiol.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies.

I.-Compareixença RGE núm. 701/01, sol·licitada pel Govern de les Illes Balears, de l'Hble. Sr. Conseller de Treball i Formació, per tal d'informar sobre el pla d'acció sobre sinistralitat i salut laboral.

Procedirem idò al debat de la sol·licitud de compareixença prevista a l'ordre del dia RGE núm. 701 de l'any 2001, presentada pel Govern de les Illes Balears, mitjançant el qual sol·licita la compareixença del Conseller de Treball i Formació, per tal d'informar a la cambra sobre el pla d'acció sobre sinistralitat i salut laboral. El Sr. Conseller ve acompanyat per la Sra. Maria del Carme Font i Morey, Cap del Departament de Salut Laboral i el Sr. Fernando Galán Guerrero, Director General de Treball i Salut Laboral. Té la paraula el Sr. Conseller.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL I FORMACIÓ (Eberhard Grosske i Fiol):

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. El motiu de la compareixença és efectivament fer una anàlisi de la situació de la salut laboral a les Illes Balears, explicar les mesures que està posant en marxa el Govern en aquesta matèria, cercar la implicació del Parlament i dels grups parlamentaris en aquesta matèria, com cercam des del Govern la implicació del conjunt d'institucions i entitats socials que tenen alguna tipus de relació en aquesta qüestió i evidentment estam oberts a qualsevol suggeriment que se'ns vulgui plantejar des del Parlament sobre com millorar la tasca del Govern en aquesta matèria.

A l'hora d'analitzar quina és la qüestió de la salut laboral i més particularment de la sinistralitat laboral a les Illes Balears vull dir el següent: quan llegim a un titular de premsa que

enguany és l'any que hi ha hagut més accidents respecte als anys anteriors, vull dir amb tota claredat que això no és una notícia, perquè cada any és l'any que hi ha hagut més accidents respecte als anys anteriors i això passa a les Illes Balears, això passa al conjunt de l'Estat i això passa a la immensa majoria de les comunitats autònomes de l'Estat.

Cada any és el pitjor any en matèria de sinistralitat laboral, cada any empitjoram i això no només en termes absoluts, la qual cosa podria explicar-se des del punt de vista del creixement quantitatiu de la població ocupada, perquè efectivament com més població hi hagi ocupada és més fàcil que hi hagi accidents laborals i també i això encara és més greu des del punt de vista de l'índex d'incidència, és a dir, de la relació entre número de sinistres i població ocupada. No només és que cada any hi hagi més accidents que l'any anterior, és que cada any és més probable que un treballador o una treballadora tengui un accident, això insistesc passa a les Illes Balears i també passa dins el conjunt de l'Estat.

Malgrat que sigui difícil establir comparances entre els diferents països de la Unió Europea, per què? Perquè efectivament hi ha diferents criteris de registre de la sinistralitat, darrerament i estic parlant d'una informació de premsa de fa aproximadament nou dies va aparèixer un estudi de la Comissió Europea sobre aquesta qüestió i ens indica que l'Estat espanyol és, amb molta avantatge, l'Estat de la Unió Europea que té més sinistralitat, amb uns índex, és a dir, relació sinistralitat i població ocupada, que pràcticament dupliquen la mitjana de la Unió Europea i multipliquen aproximadament per sis la del país que té un menor índex d'incidència, que és Suècia.

Aquesta és la situació de l'Estat espanyol i la situació a Balears, tradicionalment és una situació pitjor que la de l'Estat espanyol, els índex de sinistralitat a la nostra comunitat autònoma tradicionalment han estat per damunt dels índex de sinistralitat de l'Estat. A la documentació que hem facilitat a les senyores i senyors diputats podran veure com això és així de forma regular any rera any. Hi ha per tant, una nota característica i és que una gràfica ascendent de l'índex d'incidència de la sinistralitat a l'Estat espanyol té una línia paral·lela per damunt, que és la gràfica de l'índex de sinistralitat a les Balears.

Hi ha dins aquest panorama dues notes positives, que en qualsevol cas s'han de remarcar. Les Balears també tradicionalment té un menor número d'accidents mortals que el conjunt de l'Estat, em referesc sempre naturalment a índex d'incidència, la qual cosa és sense cap dubte atribuïble a l'estructura productiva a la nostra comunitat que és menys productora, si es vol dir d'aquesta manera, facilita menys la producció d'un accident mortal. Després hi ha una nota positiva i jo encara pens que ho és més, perquè en definitiva ens mostra una tendència positiva que jo pens que s'ha de remarcar. Efectivament l'any 99, per primera vegada l'índex d'incidència dels accidents greus i molt greus de Balears va situar-se per davall la mitja de l'Estat i l'any 2000 es va confirmar aquesta tendència. És a dir, que a les gràfiques que vostès tenen veuran que l'any 96, 97 i 98 l'índex d'incidència de

les Balears d'accidents greus i molt greus va estar per damunt de l'Estat i va baixar per davall de la mitja de l'Estat l'any 99 i l'any 2000.

Per tant, aquí el que fonamentalment tenim és una molt més important incidència d'accidents lleus, amb un creixement que jo qualificaria clarament d'intolerable i es produeixen a més en el context d'un país, que com hem vist té uns índexs de sinistralitat molt per damunt de la mitjana europea. Si analitzam les dades per exemple del mes de gener del 2001, de les quals vostès no tenen documentació, veuran baldament només sigui un mes que la cosa no millora massa i veuran que per exemple el mes de gener del 2001 dins el conjunt de l'Estat respecte al mes de gener del 2000 a l'Estat s'ha incrementat la sinistralitat amb un 18,95%, un 18,95% de creixement del número d'accidents en un any. A les Illes Balears aquest creixement ha estat d'un 13%, quantitat important, d'increment en un any.

Aquesta és la situació i malgrat aquesta situació evidentment, com a Conseller de Treball i membre del Govern em nego a fer un discurs de caràcter derrotista o de caràcter defensiú. Jo estic convençut que malgrat aquesta situació, que jo no dubtaria de qualificar com a calamitosa, és possible fer coses i ha de ser possible que aquestes coses que es facin donin el seu fruit i per tant, vull donar un missatge d'esperança enmig d'un panorama, insistesc que jo crec que s'ha qualificar de calamitós a les Illes Balears i en el conjunt de l'Estat.

Qui té la culpa d'això que passa? Qui té la culpa d'aquesta situació calamitosa? Bé si li demanéssim a un diputat d'aquesta comissió, portaveu del Grup de l'oposició, diria que la culpa és meua per la meua incompetència. Seria una resposta tranquil·litzadora per a mi, perquè evidentment només caldria substituir-me al front de la conselleria, posar una persona competent i ja tendríem arreglat el problema, seria sense cap dubte una hipòtesi que jo firmaria en aquest mateix moment. Però crec que la cosa no és tan senzilla com això, òbviament tampoc seria qüestió de ser substituït pel meu antecessor, perquè si vostès observen els índexs d'increment de la sinistralitat l'any 96, 97 i 98 veuran que tampoc no va per aquí la solució, però en podríem trobar un tercer que no fos ni el Sr. Camps ni jo i que fos efectivament una persona competent, el Sr. Alorda pareix que s'ofereix voluntari, i des de la seva competència solucionés el tema.

Bromes a part, jo vull dir que el culpable de la sinistralitat és el qui no compleix les normes i convé que a qui no compleix la norma no li fem el favor de llevar-lo tan ràpidament de l'escenari del crim a causa de les lluites polítiques partidistes. El culpable de la sinistralitat és el qui incompleix la norma, són tota aquesta immensa quantitat de gent que incompleix la norma. Però efectivament, responsables de la sinistralitat, responsables n'hi ha més són molts i van una mica en funció de les causes i jo m'agradaria davallar més enllà de la culpabilitat i de la lluita partidista una mica barroera, fer realment una anàlisi de causes i responsabilitats en matèria de sinistralitat, deixant ben clar que el culpable és qui no compleix la norma.

Efectivament les causes són múltiples, hi ha factors estructurals del mercat de treball que afavoreixen la sinistralitat, la sinistralitat no es reparteix d'una manera homogènia entre la població ocupada, veurem que la gent que dur menys temps a l'empresa, la gent que canvia més ràpidament i habitualment de lloc de feina, de professió i d'ocupació, són les persones que amb molta diferència tenen major propensió a tenir un accident de treball, veurem també que les persones joves que també són persones amb menor experiència, són les persones que tenen major sinistralitat. Per tant, hi ha una associació estadística indubtable, que és una associació que jo crec que es pot incloure dins la categoria de la causalitat, entre la rotació en l'ocupació, la inestabilitat en l'ocupació i la sinistralitat. I en aquest sentit, jo crec que no és innocent la dada que la temporalitat a l'Estat espanyol tripliqui la sinistralitat de la mitjana europea, no són dades indissociables el fet que el país europeu amb més sinistralitat sigui també amb molta diferència el país europeu que té un major índex de temporalitat a l'ocupació i de menor presència de l'ocupació fixa.

En aquest sentit, les dades de Balears són també pitjors que a la resta de l'Estat espanyol i en aquest sentit també veurem que hi ha una associació molt clarificadora entre les característiques del mercat de treball a les Balears i el nostre índex de sinistralitat. A ningú li sorprèn que a Balears tenim un mercat de treball extraordinàriament dinàmic, amb una taxa d'ocupació que és la més alta de l'Estat amb un 52,5%, amb un fort increment d'aquesta taxa d'ocupació sobre l'any anterior, les contractacions registrades per exemple l'any 2000 varen ser 20.000 més que les de l'any 1999, que som una comunitat que per exemple rebem 55.000 temporers de l'exterior enguany i estam en una progressió creixent d'aquest tipus de treballador, inestable per definició, és un mercat de treball amb una baixa qualificació, en general, amb una forta eventualitat, tres o quatre punts de la mitja de l'Estat, que ja hem dit que triplicava la mitja de la Unió Europea, o si està al 33% aproximadament de la temporalitat de la mitja de l'Estat, Balears pot estar al 37% i que en definitiva hi ha una gran rotació a l'ocupació.

No és de bades des del meu punt de vista que aquest tipus de mercat laboral correspongui a la comunitat amb més alta sinistralitat dins un context d'un país amb una altíssima temporalitat sigui també el país amb més sinistralitat de l'Estat. I lògicament això significa que aquí a Balears quan parlem de lluitar contra la sinistralitat, lluitam absolutament contra corrent, aquí som autèntics salmons pujant el riu corrent amunt i la responsabilitat naturalment del mercat de treball, la regulació del mercat de treball és bàsicament del Govern de l'Estat, és ell el que regula el mercat de feina, el que a la darrera reforma del mercat laboral ha pretès introduir unes mesures, que tampoc no és ara el moment de jutjar en detall, però jo consider absolutament insuficients per corregir aquesta temporalitat del mercat de treball. I evidentment des de la comunitat autònoma podem fer poca cosa per lluitar contra aquestes característiques del nostre mercat de treball, perquè en definitiva no disposam de competències per regular les fórmules contractuals, ni regular les cotitzacions a la Seguretat Social, ni qualsevol altre variable estructural del mercat de feina.

La segona gran causa de la sinistralitat, des del meu punt de vista al marge de les característiques del mercat de feina és la sensació d'impunitat, per la qual el que no compleix la norma en matèria de prevenció de riscos laborals té la sensació de tenir un alt percentatge de possibilitats de no tenir sanció per aquest incompliment, la sensació d'impunitat, el clima d'impunitat i si estigués de més bon humor jo diria, fins i tot, el clima una mica de "*cachondeo*" que hi ha al voltant de la sinistralitat laboral. És a dir, les qüestions fiscals impressionen, està ben assessorat fiscalment es considera una cosa important a l'hora de fer una activitat empresarial, les qüestions de sinistralitat són unes qüestions marginals, a les quals no es presta la deguda importància.

En aquest sentit, hi ha unes responsabilitats compartides, entre el Govern de l'Estat una vegada més, que fa la norma general respecte a la prevenció de risc és el règim sancionador, del qual en depèn la inspecció de treball, el Govern de la comunitat autònoma, efectivament també és responsable en la mesura que té un cos de tècnics de prevenció, ha de col·laborar en la matèria de prevenció i en la pròpia inspecció de treball, és una qüestió també dels empresaris, els empresaris que han de prendre consciència del compliment de la norma, dels sindicats que han de ser reivindicatius a l'hora de exigir el compliment de la norma, dels col·legis professionals en la mesura que congreguin als tècnics que tenen a veure en matèria de prevenció de riscos laborals, la fiscalia i l'aparell judicial que al final pot sancionar determinades conductes susceptibles de responsabilitat penal. Tot aquest equip, del qual en forma part evidentment el Govern de la comunitat autònoma som els responsables d'aquest altre àmbit causal.

I un darrer àmbit causal és la manca d'informació, de formació, de cultura preventiva, que jo crec que existeix clarament a l'Estat espanyol i a la nostra comunitat, del qual bàsicament és responsable el Govern de la comunitat autònoma i també figures com les mútues de treball, que tenen assignades unes funcions molt clares d'informació i de formació dels empresaris en matèria de prevenció de riscos laborals. Per tant insistesc culpable un que és l'infractor, responsables molts en funció de les múltiples causes que concorren en la sinistralitat.

Què es pot fer des del Govern de la comunitat autònoma? La pregunta probablement més important. Com podem incidir? Evidentment ja he dit abans que els factors estructurals del mercat de feina són pràcticament inabordables, des del Govern de les Illes Balears, però sí podem incidir allà on tenim una part de la responsabilitat que és en el tema de l'acabament del clima d'impunitat i facilitar mitjans de formació i d'informació. En aquests dos temes hem de posar el màxim esment i els màxims recursos, tenint clar que no són temes indissociats, la formació i la informació serà eficaç i tindrà una recepció positiva, jo diria que hi haurà demanda de formació i informació dins la societat, en la mesura que no hi hagi clima d'impunitat, perquè l'acabament del clima d'impunitat farà que hi hagi demanda d'informació i formació, per efectivament no incórrer en incompliments que puguin donar peu a la sanció.

Per tant, a partir d'aquesta anàlisi des del Govern l'any 2001 donam un cert gir a la política respecte a l'any 2000. L'any 2000,

pràcticament constituït el Govern sortit de les eleccions del 99 es troba a principis, el mes de gener crec, un pla de xoc contra la sinistralitat dins un àmbit de consens unànim dins el Consell Balear de Salut Laboral amb les associacions sindicals i empresarials més representatives de la nostra comunitat. L'any 2001, jo crec que analitzat el resultat del pla de xoc, ens donam compte que és necessari donar més passes endavant, allò que es va aprovar és insuficient i cal aplicar polítiques més potents i més polítiques que les que havíem aplicat l'any anterior.

En aquest sentit, el pla d'acció de l'any 2001 és un pla molt més incisiu en la persecució de la infracció, introdueix elements a llarg termini per lluitar contra la sinistralitat, que després comentaré, implica una molt major dotació econòmica en matèria d'informació i formació, com també de recursos i actuacions, efectivament també implica més mitjans pressupostaris que també després comentaré i inclou també un altre aspecte, que ja era present en el pla de xoc, però que hem de continuar sense cap tipus de dubte i és mobilitzar a la resta dels responsables, hem de perseguir als culpables per continuar aquesta distinció que em sembla important i hem de mobilitzar als responsables.

En aquest sentit ens hem de felicitar d'una iniciativa que ha tengut el Govern central, el Govern del Partit Popular a Madrid i és convocar unes jornades de treball amb la presència de totes les comunitats autònomes el proper mes de juny. Jo crec que allà s'han de plantejar qüestions que són de caràcter general i mereixen atenció i mereixen ser reformades, des del tema de la regulació de la figura del coordinador d'obra, fonamental per a la seguretat dins la construcció i és una figura que no compleix el paper que té assignat de cap de les maneres i després en el debat podem entrar en aquesta qüestió, també hi ha el tema i n'hem parlat, també hi ha estudis que l'han recomanat i és el tema de vincular la cotització a la Seguretat Social en el tema de la sinistralitat a les empreses, el tema efectivament del mercat de treball que abans he al·ludit i jo crec que és un debat que s'haurà d'introduir, aspectes com el condicionament de la contractació administrativa en el comportament en matèria de sinistralitat, en concret la impossibilitat de contractar administrativament a les empreses que hagin estades sancionades, amb sancions molt greus, que en aquest moment és paper banyat, és una disposició legal de la llei de prevenció de riscos que no s'aplica perquè no ha tengut un desenvolupament reglamentari adequat.

També hem d'abordar els temes de registres estadístics de sinistralitat, que són molts deficients amb una manca de criteris clars, el règim sancionador i moltes altres qüestions. El règim sancionador ha de ser realment inhibidor de la infracció, hi ha activitats productives i jo crec que en concret la construcció, allà on la quantia de les multes no inhibeixen del fet de cometre la infracció. Per què? Perquè en definitiva la construcció, l'obra és un element molt dinàmic i el factor temps té un cost econòmic fonamental, per tant, fer l'obra ràpidament és molt més barat i evidentment sacrificar a causa de la rapidesa la seguretat és més barat en aquests moments que pagar multes i sancions de caràcter administratiu i això és una cosa que l'hem de reflexionar, té una compensació que és la paralització d'obra que per si mateixes ja són una sanció econòmica per aquest mateix motiu important, però efectivament són coses que jo crec

que hem de reflexionar dins l'àmbit de l'Estat i jo esper que aquestes jornades del mes de juny siguin útils en aquest sentit. S'ha de mobilitzar, lògicament, a fiscalia i inspecció, com efectivament estam fent a les Illes Balears i s'han de mobilitzar les corporacions locals, les mútues i els col·legis professionals.

Si hagués de fer un petit resum, per no allargar massa en el temps, sobre les línies del pla d'acció jo diria el següent: el pla d'acció ha introduït, com he dit abans instruments orgànics i polítics a mig termini, volem acabar amb els plans d'acció, amb els plans de xoc, amb els plans d'actuació anual o per al període temporal que sigui i anar cap a un pla estratègic de prevenció de riscos laboral a les Illes Balears, en aquest sentit demà s'aprova en el Consell de Govern el plec de condicions de la contracta administrativa que ha de donar peu, amb una dotació de 30 milions de pessetes màxim, per a l'elaboració d'un pla estratègic en matèria de salut laboral a les Illes Balears. Està previst crear i s'ha creat ja l'Institut de Prevenció de Riscos Laborals, de moment com a un servei desconcentrat, però la idea és convertir-lo en un organisme autònom de la comunitat autònoma, com deia s'ha creat ja i està publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears* de dia 17 de març.

Està prevista l'ampliació de la plantilla de tècnics de prevenció de riscos, partíem d'una plantilla de tècnics de la comunitat autònoma de 14 i s'han creat 7 places noves, de les quals 4 ja estan dotades i 2 es dotaran d'aquí a nou dies en el proper Consell de Govern. Aquest increment, lògicament, esperam que tenguí el seu reflex a una millor i més eficaç actuació administrativa, és un increment, com s'ha vist, d'un 50% a la plantilla de tècnics de prevenció. S'ha introduït un canvi i que es posarà en funcionament a partir del primer d'abril, és a dir, la setmana que ve, amb la dinàmica de feina d'aquests propis tècnics i el que seria l'assessorament a les empreses serà progressivament substituïda per una labor auxiliar de la inspecció de treball en matèria de detecció d'infraccions i per tant, incohesió dels corresponents expedients administratius, o de requeriments a la inspecció per la incohesió dels expedients sancionadors. I en aquest sentit, s'han establert mecanismes de productivitat, en funció del requeriment de la inspecció, a la vegada que s'ha incrementat la disponibilitat d'aquests tècnics en caràcter horari, per estar disponibles en qualsevol moment que es pugui produir un sinistre.

Quant a la inspecció de treball, des del mes d'octubre de l'any passat disposam d'un marc estable de cooperació, que és la comissió territorial d'inspecció de treball i seguretat social, la qual cosa ha significat acordar un pla d'actuació específic a les Pitiüses, crec que no figura a les dades que tenen, però en qualsevol cas jo els ho puc facilitar, les Pitiüses són clarament el territori de les Illes Balears allà on la sinistralitat dona uns índexs pitjors, amb molta diferència, a les Pitiüses es fa un pla d'acció específica, d'actuació específica i que significa doblar la presència de la inspecció en aquest territori, en nombre de dies any i per una altra banda és imminent la contractació d'un tècnic de prevenció de riscos laborals, dependent de la Conselleria, que estarà permanentment a Eivissa, i que esperam

sigui també una contribució important a canviar la situació de les Pitiüses en aquest àmbit.

També es va fixar en l'àmbit d'aquesta comissió objectius com per exemple el tema de les paralitzacions d'obres com a manera dissuasiva d'afrontar les infraccions. En aquest sentit, jo crec que és important constatar que l'any 2000 es varen produir vuit paralitzacions d'activitat, de les quals sis a l'àmbit de la construcció, i que l'any 2001, en els tres mesos que duim de l'any 2001, s'han produït deu paralitzacions, totes elles a la construcció. Per tant, si les matemàtiques no m'engenen, és un ritme de paralitzacions que més que quadruplica el ritme de paralitzacions de l'any 2000, s'ha més que multiplicat per quatre, i jo crec que això és important.

Aquest ritme no té per què davallar la resta de l'any, sinó al contrari, perquè aquests dies també s'ha posat en marxa un altre dels acords, que és la formació d'un equip conjunt d'un tècnic de la Conselleria i d'un inspector de treball, que es concentraran a l'àmbit de la construcció, alliberats de tasques burocràtiques pròpies també de la feina tant d'un com de l'altre, i que recorreran la nostra comunitat amb l'objectiu clar de detectar les infraccions i promoure la incoació dels corresponents expedients sancionadors, i de les paralitzacions que siguin necessàries.

També consta com a objectiu del Pla d'acció, i és una novetat interessant, la coordinació amb la fiscalia per fer efectives les infraccions referides als articles 316 i 318 del Codi Penal, i avui mateix vostès han pogut llegir a la premsa que la fiscal encarregada dels temes de salut laboral de les Illes Balears va reunir les associacions empresarials, i té incoats en aquests moments 12 expedients sobre situacions que no han implicat ni morts ni ferits a l'àmbit de la construcció, és a dir 12 expedients pel que seria el delictes de risc, és a dir per haver provocat un risc greu i imminent per als treballadors de la construcció. Jo crec que també en aquest sentit s'estan obrint fronteres, s'estan fent coses que no es feien, i que jo crec que contribuïran a acabar amb aquest clima d'impunitat que jo deia que hem estat vivint fins ara.

També la pròpia conselleria vol col·laborar amb la justícia, i un dels eixos del Pla d'acció és la personació com a tal Conselleria, com a tal Govern balear, a aquells procediments que s'estimi oportú, i de fet el procediment judicial obert pel tràgic esfondrament de l'hotel Tívoli és un procediment en el qual està personada la Conselleria de Treball.

Altres elements nous és efectivament aquest protocol que està a punt de firmar-se amb la Conselleria de Funció Pública pel tema de l'112, i per convertir aquest telèfon d'emergències, l'112, en un telèfon on es puguin adreçar policies municipals, delegats sindicals i ciutadans que observin riscos greus i imminents en l'activitat productiva de les nostres illes, ja sigui a l'àmbit de la construcció o a qualsevol sector productiu.

Un altre element jo crec que important és el foment de la negociació col·lectiva, i aquí a les Illes Balears és ver que a arrel d'un clima molt especial que es va crear amb el tema del Tívoli,

es va reunir per part del Govern amb la patronal i els sindicats de la construcció, i se'ls va instar a desenvolupar el conveni col·lectiu en matèria de prevenció de risc, i en aquests moments jo crec que és una situació insòlita, insistesc, en el conjunt de l'Estat, tenim la patronal i els sindicats de la construcció negociant aquest conveni, precisament específicament sobre els temes de sinistralitat.

Hi ha altres elements, com el suport a l'extensió territorial i sectorial del delegat de prevenció, en la mesura que nosaltres pensam que la manca de presència sindical en general i la manca de presència del delegat de prevenció a les empreses, és també un factor que dificulta el compliment de la norma, i que seria bo tenir molts de delegats de prevenció a les empreses que tenguessin com a missió, entre d'altres, la vigilància de la normativa en prevenció.

Un altre element jo crec que interessant, i que jo crec que és una novetat, és un informe jurídic que ja tenim elaborat, i que a més respon bastant a una demanda que ens han fet els propis constructors de les Illes Balears, és un informe jurídic que avala la possibilitat que sigui regulat l'accés a la condició de constructor. En aquest moment hi ha una regulació administrativa, que té un caràcter eminentment burocràtic, i només donant-se d'alta de l'IAE i de tot aquest tipus de tramitació, es pot ser constructor. És a dir, qualsevol de nosaltres d'aquí a una setmana pot ser constructor a les Illes Balears. I aquest informe jurídic avala la possibilitat d'introduir requisits relatius a la formació de la persona responsable d'aquesta empresa per constituir una empresa de construcció, i en aquests moments ja està aquest informe jurídic en mans de la Conselleria d'Economia, Comerç i Indústria, per tal d'elaborar la norma jurídica que ens permeti millorar aquesta qualificació dels constructors de les Illes Balears que, insistesc, és una demanda dels propis constructors, més conscients de la seva funció i de les seves responsabilitats.

Hi ha temes com el de la vigilància de la salut, que és un tema molt oblidat, i que jo tampoc no em vull estendre excessivament en aquesta primera intervenció. Dir per acabar una sèrie d'idees molt clares: Des del Govern estam fent això, com estam disposats a fer tot el que calgui fer i tot el que sigui raonable fer. Estam nedant, com he dit abans, contra corrent; però estam disposats a cremar les màquines de la Conselleria darrere aquesta qüestió. Les màquines i la direcció de la Conselleria, en un assumpte que, insistesc, és extraordinàriament difícil d'afrontar, però que pensam que és absolutament necessari des del punt de vista econòmic, des del punt de vista social, i des del punt de vista humà afrontar.

Esperam a partir d'aquesta contractació del Pla estratègic comptar amb experts qualificats a nivell d'Estat espanyol que ajudin al Govern balear a exercir aquesta funció de vetllar per la seguretat dels treballadors i treballadores de les Illes. Tenim com a objectiu, lògicament, convertir Balears en una comunitat puntera en polítiques de salut laboral, i en aquest objectiu lògicament estam absolutament oberts als suggeriments, entre d'altres, dels grups parlamentaris d'aquesta cambra per millorar la nostra tasca. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts. Els diferents portaveus no volen suspensió? Podem prosseguir? Idò per formular preguntes o observacions tenen 10 minuts els diferents diputats. Li correspon el torn al Grup Parlamentari Mixt, i té la paraula la Sra. Munar.

LA SRA. MUNAR I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc agrair al conseller Sr. Grosske la seva presència avui aquí, i les explicacions, que han estat llargues i extenses, sobre un tema que crec que preocupa tots els partits polítics i la societat en general.

Més que una pregunta, seria un suggeriment. Des del Grup d'Unió Mallorquina ens pareix molt bé tot el que sigui conscienciar els treballadors, els empresaris, sobre el tema de la seguretat. El tema de la formació creim que és bàsic, i creim que la Conselleria està fent una bona feina en aquesta matèria. Crec que també s'ha de tenir en compte i s'ha de veure de forma positiva el tema de la problemàtica que avui tractam aquí. La nostra comunitat té aquest problema, precisament per ser una comunitat rica, una comunitat on hi ha un tant per cent que està fent feina molt elevat, molt per damunt la mitja, i que ens basam en un motor econòmic, que és el turisme, i que paral·lelament ve la construcció, i sobretot que hem pogut assumir quantitat de persones que procedents de la immigració han assumit una responsabilitat i unes tasques dins aquestes feines sense tenir una gran formació, per no dir gens de formació. Crec que si tenim en compte totes aquestes circumstàncies, no ens ha d'estranyar que hi hagi hagut aquesta problemàtica que ha existit, i que jo crec que no és culpa ni del conseller de torn, ni de l'anterior, ni del que vindrà el dia de demà, jo crec que és fruit de les circumstàncies, i les circumstàncies són positives, i per tant ho hem de veure des d'aquest caire.

Després, el nostre grup creu que és important que s'aprofundeixi, i estan molt bé aquestes jornades al mes de juny, sobre com es poden evitar aquests accidents laborals. Però crec que tampoc no s'ha de crear alarma social sobre un tema que, estadísticament almanco, no és tan diferent de com ha estat fins ara. Això no significa que no s'hi hagi de posar remei perquè la sinistralitat sigui zero. Però de les dades que nosaltres tenim, no hi ha cap diferència de l'any passat a l'any 1996, i hi ha hagut anys que ha pujat o baixat la sinistralitat no en funció de les mesures, que eren les mateixes, per exemple del 96 al 97 no hi havia hagut cap canvi, i en canvi hi ha hagut diferent tant per cent de sinistres mortals. Per tant, jo crec que li hem de llevar aquest aire dramàtic, s'han de prendre mesures, i creim que les mesures, més que unes mesures de sanció, de prohibició, d'inspecció, són unes mesures d'incentivar, tant l'empresari com el treballador, que fent les coses bé els pot anar millor.

M'explicaré. En aquests moments, i sens dubte per la situació que es viu al moment, i pel fet que s'hagin produït

determinats accidents mortals, s'han pres unes mesures determinades, i les empreses estan totes en plans de formació de gent per poder assumir la responsabilitat diguem-ne de coordinador de les obres, etcètera. Es troben amb una situació, que és la real, i que és dramàtica per part del responsable, normalment un tècnic de grau mig, aparellador en el cas de les obres, que es troba amb la responsabilitat d'haver de coordinar una obra, tal vegada amb trenta o quaranta treballadors, amb aquest grau de formació de què parlàvem abans, que guanyen dues vegades o tres més que l'aparellador que està de torn i que té la responsabilitat de coordinar l'obra, i amb un personal que no creu massa les indicacions que se li donen. És ver que hi ha la possibilitat de sancionar els que no compleixen, però és difícil prendre la mesura, si es té en compte que precisament el que es necessita és mà d'obra, i que saben perfectament que si se'n van després no trobaran un altre personal, i que automàticament no podran complir el dia i hora d'entrega d'obra. És a dir, que la situació no basta plasmar-la en el paper, que el paper ho aguanta tot, sinó que llavors existeixen les dificultats reals i del dia a dia.

Crec que una bona alternativa, una bona solució és l'incentiu, tant a les persones que no han tingut mai cap sinistre, com a les empreses que també es troben en la mateixa situació. Pel que fa a les empreses, podria ser un abaratiment del cost de seguretat social, i podríem trobar altres incentius per a aquells treballadors que realment hagin estat complint sempre la normativa. De l'altra manera, quedarà bé la proposta, però tindrà la dificultat del seu compliment, perquè encara que hi hagi maneres de fer que els treballadors compleixin la norma en teoria, a la pràctica es fa impossible perquè si se'ls sanciona o se'ls acomiada, et trobes amb la dificultat que no se'n troba un altre, en canvi ells troben feina al dia següent.

Per tant, s'ha de tenir en compte, i el nostre suggeriment, més que pregunta, és d'incentivar uns i altres perquè les coses vagin a millor.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Munar. Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Ecologista té la paraula el Sr. Ramon.

EL SR. RAMON I JUAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Apuntar una sèrie de qüestions: jo pens que realment aquesta situació de les Illes Balears, que estan per la mitjana de l'Estat espanyol, i l'Estat espanyol està, per altra banda, per damunt de la mitjana europea, evidentment no és aliena al tipus de model econòmic i a la precarietat, com s'ha dit aquí; amb algunes qüestions agreujants, jo crec que la Conselleria ho té present, però que no s'han citat, i voldríem remarcar. Aquest tipus d'economia tan dinàmica que tenim en aquests moments, també implica un grau important d'economia submergida, de blanqueig de capitals, d'empreses que no estan en una situació regular. I per altra banda el fraccionament en petites empreses, ja dic, algunes d'elles empreses que tampoc no són legals, també porta una altra conseqüència que dificulta més la resolució dels problemes, que és la dificultat d'implantació sindical en aquest

tipus d'economia. Per tant, un dels agents que seria també important de cara a abordar el tema de la sinistralitat laboral, com són les organitzacions sindicals, es troben una mica debilitades per aquest tipus de mercat que tenim a les nostres illes.

Per tant, evidentment això surt de l'àmbit de les competències de la comunitat autònoma. Les regulacions del mercat laboral corresponen a l'Estat, i fins i tot les dinàmiques econòmiques sobrepassen la pròpia regulació estatal. És complexa, però evidentment hem d'abordar aquesta situació que tenim, amb tota una sèrie de mesures, que pensam que són molt positives les que s'han anunciat. Jo voldria remarcar unes poquetes coses: Quant a responsables, que no culpables, a pesar que s'han citat, pensam que els col·legis professionals, sobretot en el ram de la construcció, poden jugar un paper important, perquè els tècnics que dirigeixen les obres tenen molt a dir; i de vegades també estan condicionats per aquest tipus d'activitat, per les necessitats d'actuar ràpid, en fi, pel fet que si un tècnic posa massa pegues, per dir-ho així, se'n busca un altre. I llavors actuacions de tipus col·legial, sobretot els tècnics d'obres, podrien ser bastant positives. Ja dic, s'havien citat, únicament remarcar-les una mica més.

Semblen molt positives algunes de les actuacions que s'han dit, que encara no estan en marxa però s'hi està treballant, com el telèfon d'emergències, l'112, pens que pot ser una cosa molt positiva. L'extensió territorial dels delegats de prevenció, amb els problemes que jo he dit abans, que no serà fàcil pel tipus d'economia i d'empreses que hi ha, però evidentment és un objectiu a tirar endavant. Les actuacions de la fiscalia també són molt importants. Ara bé, jo desitjaria que s'hagués d'arribar poques vegades a actuacions de la fiscalia, perquè les instàncies anteriors, les instàncies administratives, a base d'aconsejar, de formar i de sancionar per via administrativa, fessin innecessari recórrer a la via judicial i la fiscalia.

I per acabar, una qüestió molt concreta, d'àmbit territorial, però que bé, no em puc estar de citar-la. Ja he dit al conseller que la situació a les Pitiüses, si a Balears era el pitjor de l'Estat espanyol, i l'Estat espanyol el pitjor d'Europa, les Pitiüses tenen la pitjor situació de les Illes Balears. Hi ha un acord estable de col·laboració amb la inspecció de treball, que comprèn presència permanent d'inspecció de treball a l'illa de Menorca. Per a les Pitiüses únicament hi ha un pla que contempla augmentar, doblar la presència real de la inspecció, però això realment és insuficient. Comprenc que surt del marc de la Conselleria, simplement vull plantejar-ho aquí perquè es tenguin en compte, perquè amb les negociacions amb el Ministeri es pugui fer insistència en aquest fet. Jo record temps passats, fa molts d'anys, en el darrer Govern de la UCD, ja es prometia com a cosa imminent la presència d'inspecció de treball permanent a les Pitiüses. Han passat alguns anys, alguns governs, i la situació és igual, i com a única cosa que s'ha aconseguit és aquest pla per augmentar la seva presència. Alegrar-me també que pareix que ja és realment imminent la presència d'un tècnic de la Conselleria, un tècnic de prevenció. Sé que hi ha hagut moltíssimes dificultats per cobrir-la, però és una necessitat evidentíssima.

I voldria citar també com a qüestió també que supera la Conselleria, però sí, com sembla, hi ha bona relació, o relativament bona relació amb el Ministeri, una actuació que jo record també fa uns quants anys, no tants com el que deia del ministre, però fa alguns anys, que sé que havia passat a les Pitiüses, crec que també a la resta de les Illes, que era als mesos de juliol i agost, que hi ha províncies peninsulars amb molt poca laboral, es desplaçaven grups, això ho feia la mateixa inspecció de treball, grups de la inspecció de treball que varen fer alguns pocs anys, dos o tres crec recordar, una tasca realment molt positiva, i sense especials costos suplementaris per al Ministeri, ja que realment a les seves províncies d'origen tenien molt poca feina aquells mesos, i ja dic que va ser molt positiva aquella feina que es va fer en el seu moment. Simplement perquè si es pot tenir en compte a l'hora de les converses i negociacions amb el Ministeri. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Ramon. Pel Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula el diputat Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Volem agrair la presència en aquesta cambra del conseller de Treball i Formació i dels alts càrrecs que l'acompanyen en aquesta compareixença, que ha sol·licitat el mateix Govern, per comparèixer davant aquesta comissió. L'estàvem esperant amb moltes ganes, crec que són dues o tres setmanes que fa que havíem estat convocats per atendre-la, i això vol dir que nosaltres l'esperàvem amb moltes ganes de veure amb quines ganes el conseller de Treball i Formació vol fer front a aquesta problemàtica que tots els grups parlamentaris consideram que és una problemàtica realment preocupant i realment greu. I ens ha agradat moltíssim veure que des de la Conselleria de Treball i Formació es vol agafar el bou per les banyes, com es diu vulgarment, es vol fer l'esforç de fer-hi front, s'hi vol jugar la pell perquè el nivell de sinistralitat laboral que s'està donant a les Illes Balears vagi canviant, i vagi canviant en el sentit que vagi minvant.

Nosaltres hem de compartir bona part, per no dir tota, l'anàlisi de la situació que se'ns ha fet. Naturalment que hem d'incidir en el fet que si és ver que cada any és pitjor per tot, cada any és pitjor aquí, a les Illes Balears, i per tant tot el que faci referència a accidents, bé siguin lleus, bé siguin greus, bé siguin mortals, bé siguin aquella que podríem anomenar sinistralitat encoberta, que no es veu però que es veu a la llarga, de la qual també ens agradaria que ens en poguéssim parlar una miqueta, perquè hem vist en la seva intervenció que ha donat molta importància, i la té, sense cap casta de dubte, el sector de la construcció, però hi ha molts d'altres àmbits allà on s'estan produint, a la nostra manera d'entendre, sinistres, accidents, accidents mortals, també greus, lleus, o simples accidents sense qualificar, però dins el sector del transport terrestre, marítim i aeri, o dins l'agricultura, o dins el comerç, o dins els centres sanitaris, o dins hoteleria, allà on crec que s'està donant, igual que als centres hospitalaris, això que jo he

denominat com a sinistralitat encoberta, que no es veu fins a la llarga, fins que han passat uns anys.

Aleshores compartim, sí, aquesta anàlisi que s'ha fet des de la Conselleria, i també les mesures del Govern que es pensen prendre. Nosaltres estam d'acord que el primer causant sempre és la infracció a la norma. Les normes es poden millorar, n'estam convençuts, però les que hi ha creim que són suficientment bones com perquè si es compleixen s'estalviïn molts d'accidents. La infracció de la norma és el primer causant, i dins aquesta infracció de la norma l'element de temporalitat ocupa un lloc destacat, la regulació estatal del mercat de treball creim que també, i aquest clima d'impunitat sí que ens agradaria que es poguessin establir aquelles mesures que el combatessin amb energia; clima d'impunitat que no només existeix entre aquell àmbit concret on s'està produint un accident, sinó diguem que dins el conjunt de la societat, i això pensam que val la pena que hi treballem, tots plegats, des d'allà on nosaltres estam, una mica de cara a la sensibilització de la nostra societat, de cara a la importància de prevenir. Si és important prevenir en molts d'altres àmbits, a l'àmbit laboral ens sembla que és allà on fa més falta prevenir, i totes aquestes mesures que vostè ha indicat per afavorir la cultura preventiva, ens semblen del tot valuosos.

Jo per acabar, el que sí m'agradaria, des del nostre grup parlamentari, el PSM-Entesa Nacionalista, és fer algunes observacions molt breus. Nosaltres sí creim en la tasca inspectora, creim que val la pena que es pugui inspeccionar més a fons, i per tant que es compti amb més mitjans. Nosaltres ja sabem que des del Govern de les Illes Balears, com ens ha explicat molt bé el conseller, correspon més aquella tasca de prevenció, i per això nosaltres insistiríem que valdria la pena atendre, per una banda a afavorir que hi hagi denúncies de la ciutadania quan detecti que hi ha una situació que consideren que no és la correcta, però que llavors per part de la Conselleria hi hagi una atenció molt acurada d'aquesta denúncia que pugui venir d'una entitat, d'una associació o d'un simple veïnat, que diu "és que a mi em pareix que això és un desastre, així com està".

Aleshores des del nostre punt de vista ens sembla que val la pena insistir en aquesta tasca que sí que creim que pot correspondre a la Conselleria de Treball i de Formació. En segon lloc, ens agradaria molt també tenir constància si efectivament aquest darrer any, per tenir dades concretes, l'any 2000, quina ha estat la implicació que ha tengut, l'efecte que ha tengut aquest tipus d'inspecció, i el volum de sancions que s'hagin pogut establir, perquè a nosaltres ens sembla que per ventura no concorda massa el gran volum d'accidents que hi ha, amb el nombre que nosaltres podem comptar que s'ha fet d'inspeccions, i el nombre de sancions que s'han aplicat. Llavors ens sembla que des del nostre punt de vista el Grup Parlamentari Popular, a diferència d'altres grups que han intervengut, creim que sí val la pena intensificar aquesta col·laboració amb la inspecció de treball, però també fer des de la mateixa conselleria una col·laboració més estreta dins aquest camp.

I finalment, insistir que per a nosaltres tenen molta importància els accidents que s'estan produint en el sector de la construcció, però voldríem que també s'intensificàs una miqueta, o si més no se'ns parlàs si és que ja s'ha fet alguna cosa en totes aquestes altres àrees a les quals m'he referit, com el transport, agricultura, comerç, centres sanitaris i hotelaria. I estam molt contents, i per tant volem encoratjar el conseller perquè continuï disposat a cremar les màquines de la Conselleria, com ha dit, per fer front a aquesta sinistralitat laboral que s'està produint en aquestes illes nostres, que voldríem que d'ocupar el primer lloc a dins aquest llistat que se'ns ha estat passant, que poguéssim arribar a ser els darrers, i no a la inversa, com ens sol succeir massa vegades. Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Buele. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Crespi.

EL SR. CRESPI I PLAZA:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Donar la benvinguda al conseller i als alts càrrecs de la Conselleria que l'acompanyen, i agrair-li la seva presència a aquesta comissió, i la seva presència jo diria que no per posar-se cap medalla, sinó per, de qualche manera, cantar una mica un *mea culpa* de no haver estat capaç de poder disminuir de manera notable aquesta sinistralitat.

Bé, jo crec que aquí hi ha hagut altres intervencions i s'han fet descripcions de situacions per les quals es produeixen accidents laborals. N'ha fet una la portaveu d'Unió Mallorquina en relació al coordinador de seguretat. Jo crec que aquí fonamentalment les indústries o les empreses, les instal·lacions on es produeixen els accidents importants són la construcció. No tenim indústria pesant, no tenim indústria química, per tant hi ha accidents importants fonamentalment s'han de produir en aquest sector, i prova d'això és que els accidents greus o mortals estam per davall del que seria la mitjana de l'Estat espanyol per aquesta causa, però aquest és un fet que ha explicat, jo crec que d'una manera molt descriptiva, la Sra. Munar: què ocorre a una obra entre el coordinador de seguretat i els treballadors, però jo crec si això fos el parlament..., el Congrés nord-americà, que acostumen a viatjar i a veure coses (...), o almenys així ens ho han mostrat les pel·lícules, i fèiem una volta pels carrers que envolten aquest parlament, ens adonaríem del perquè hi ha accidents laborals.

Per què hi ha accidents laborals? Aquí tenim obres públiques que es fan als carrers, tenim obres a edificis, etc., i basta alçar els ulls i veus que no pot ser que es compleixin els projectes de seguretat que es feren per a aquests edificis i que són preceptius des de l'any 86, si no ho record malament, ni tan sols no només per als treballadors, sinó per als ciutadans que envolten aquestes obres. Els coordinadors de seguretat no poden, moltes vegades, governar el conjunt d'aquesta obra per a la seva aplicació.

És vera que a vegades els treballadors incompleixen la normativa de seguretat; per exemple, veus obres on a un racó hi ha dipositats quantitat de cascos protectors i els treballadors no els duen posats, o no duen cinturó de seguretat quan estan enfilats, però, per què és això així?, per què no duen el capell o no duen el cinturó? Per un problema de productivitat: treballadors que estan contractats a escarada naturalment no poden perdre temps a posar-se el cinturó, fan molta més via si no se'l posen, i això també forma part d'un estil de contractació que s'ha posat a prova aquí. En aquests moments, en el carrer d'en Colom, no gaire enfora d'aquí, hi ha una obra important. Mig carrer està copat, l'obra està aturada; el 80% de treballadors que feien feina en aquesta obra eren il·legals, l'obra està aturada; no tenien seguretat social i, per tant, no tenien cap mesura de seguretat perquè no hi havia cap control de seguretat.

És evident que els inspectors de la conselleria poden fer una feina, però jo crec que aquí s'haurien de coordinar totes aquelles persones que des de les administracions públiques vigilen les obres, no només des del punt de vista de seguretat, sinó també des del punt de vista urbanístic: els zeladors municipals visiten les obres, passen per les obres, se n'adonen de si s'estan complint els projectes de seguretat perquè ells tenen els coneixements per descobrir-ho, la policia municipal té i se li pot donar certs coneixements de veure si realment en aquest sector s'estan complint aquestes coses.

Llavors també és cert que a moltes instal·lacions es produeixen accidents perquè estan fora de norma. Tots sabem quantes activitats en aquesta comunitat no tenen la llicència d'activitats, i això vol dir que no compleixen la normativa que haurien de complir perquè possiblement són anteriors a la normativa i no han tengut l'obligació o simplement no varen demanar la llicència en el seu moment. Aquesta també és una actuació, i el Sr. Buele citava una sèrie d'indústries, on possiblement els afecta molt més tenir la indústria adequada, petits bars, restaurants on hi ha cuines, on hi ha productes inflamables, instal·lacions de productes químics a comerços de productes químics, etc., on es poden produir accidents amb una certa facilitat.

Per tant jo, que crec que la conselleria sí que pot exercir aquesta capacitat de liderat cap a les altres administracions, el que demanaria és que fos un esforç conjunt per aconseguir un major control. Jo crec que l'Administració no només té un paper sancionador, és evident, però tampoc no només ha de tenir un sentiment beatífic i franciscà, jo crec que un terme mig estaria bé, és a dir, jo proposaria una actuació "skinneriana"; m'explicaré: a les gàbies d'Skinner per domesticar les rates hi ha dues palanques, si en prem una surt el menjar, si prem l'altra no només no surt menjar, sinó que s'enrampa. Per tant, jo crec que aquell que no compleix no només no s'ha de sancionar, no se li ha de llevar el premi, sinó que se l'ha de sancionar. Per tant, jo crec que en aquest sentit l'Administració ha de fer complir la norma i l'ha de fer complir amb les seves càrregues de punició administrativa econòmica, i també és vera que ha d'estimular que les empreses prenguin les mesures, que es faci la formació necessària perquè això es produeixi.

I el que sí li demanaria, Sr. Conseller, és que no cremi la conselleria, no fos cosa que es cremàs qualche treballador i tenguéssim un accident laboral més. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Crespi. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el diputat Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I COLL:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, Sr. Conseller, acompanyants de conselleria, agraesc la seva presència aquí i les seves explicacions perquè açò, efectivament, jo crec que és un dels temes que a la nostra comunitat autònoma actualment preocupa, i preocupa perquè el lloc de feina a part de tenir-lo ha de ser estable i a part de ser estable ha de ser segur.

Però hauríem de començar, primer de tot, perquè si feim una anàlisi equivocada després les conseqüències seran equivocades, els plantejaments també i els resultats possiblement també seran distorsionats.

Primer de tot jo crec que la seva conselleria hauria de ser més transparent. Jo dia 23 de gener li vaig fer una petició de les dades d'accidents del 2000 i encara no l'he rebuda. Avui a corre-cuita he rebut uns índexs que poca cosa em diuen perquè, per exemple, el 99 hi havia, segons les seves estadístiques, 14 accidents mortals, mortals 9 i 14 també mortals però *in itinere*. És a dir, jo ara li faig perquè, com que no m'ho ha dit, jo li demanaria quants d'accidents hi va haver el 2000 sense baixa, quants n'hi ha hagut de lleus, quants de greus, quants de mortals i quants *in itinere* emperò lleus, és a dir, que amb els mortals hi ha d'haver els que hi ha *in itinere* i amb els greus també, perquè jo l'única dada que tenc són 30.003 que els mitjans de comunicació han donat, i m'agradaria primer de tot si aquestes dades són les mateixes, són certes, i podem parlar del mateix, perquè si no parlam del mateix ens equivocarem.

Jo tampoc no tenc cap dada del mes de 2001, ni de gener ni de febrer, malgrat jo també li he dit que cada vegada que tenguin vostès dades ens les enviïn al grup; si als altres no els interessin al Grup Popular sí, i així ho vaig fer constar en la darrera interpel·lació i moció que vam fer en el plenari.

Les dades a nivell europeu no són homologables. El nivell europeu, a Anglaterra per exemple, són de baixa les que entren a un hospital, i a Itàlia no existeixen. Per tant és molt difícil homologar i fer unes referències a nivell d'altres nacions europees perquè un dels temes precisament que està sobre la taula és l'homologació de les dades a nivell europeu.

Però anirem per parts i m'agradaria plantejar-li diverses coses. Primer de tot, el pla de xoc ha de reconèixer que ha estat un fracàs, que no ha anat bé, no ha anat bé perquè vostè a conseqüència d'açò ha remodelat totalment i absolutament la seva conselleria. Vostè ha fet que la Direcció General de Treball tornés a assumir la Direcció General de Seguretat i Salut laboral, i després també, per tant, jo crec que aquí necessitam una

explicació de per què s'ha fet. Vostè em parla que hi haurà un institut; quin institut?, -pregunta- si serà independent o no, si serà polític o tècnic, què contindrà, qui el conformarà, quina missió tindrà, quins objectius, i si el director general de treball i salut laboral serà una simple decoració amb aquest panorama.

Jo dic, home!, sempre és responsable. Abans el responsable era jo; el que és lògic és que quan hi hagi accidents laborals, sobretot mortals, qui agafi primer una -diguem- responsabilitat, que no culpabilitat, és el que ha de tenir més sentiment de no haver duit a terme el que marca la Llei 31/96, que és precisament la prevenció i la cultura preventiva a la nostra comunitat, aquesta formació, aquesta informació, i aquesta, evidentment, sanció amb expedients administratius, i també ajuda a la Justícia perquè es compleixi la llei. Nosaltres tenim una gran llei, una molt bona llei, tothom ho reconeix, però el problema és que no es compleix, i no es compleix per diferents factors, no tan sols l'empresari, que a la seva introducció del pla diu que una gran responsabilitat, segons marca l'article 14, és dels empresaris, que no culpables, responsables, però és que també són les administracions públiques, són els ajuntaments, són els consells insulars, és el Govern balear, són les empreses públiques, i vostè sap que mentre jo no he fet unes preguntes per escrit, les empreses públiques no s'han posat en marxa per posar en marxa -valgui la redundància- els serveis de prevenció. Dins el gener del 2001 veim una gran posada en marxa de coses en prevenció.

A més, emperò, l'obligació també és dels treballadors, no tan sols dels empresaris sinó també és dels treballadors, com diuen l'article 14 i l'article 29, que consideren l'incompliment laboral als efectes pertinents l'article 51.1 de l'Estatut dels Treballadors, és a dir, que els treballadors tenen una gran responsabilitat *per se* també per fer complir i complir la llei i posar-se el casc aquest que ens deien aquí que tenien acaramullat a un racó a l'obra, i exigir-ho.

I tenim en compte també que la nostra comunitat és una comunitat d'empreses petites i mitjanes, i aquesta mitjana són cinc, sis treballadors en construcció. Jo crec que s'ha de tenir un pla específic per a aquesta gent, perquè una cosa és una gran empresa que ja té els seus mitjans tècnics i de posada en marxa i que ja es preocupa, i l'altra són aquells que el mateix treballador fa feina a l'obra. Però és que després el delegat de prevenció -també ho diu la llei, article 36- fins a 30 treballadors és el delegat de personal, amb la qual cosa jo..., ho diu la llei, jo crec que és una cosa que es tracta d'anar per feina i resoldre.

Home, el telèfon 112; què és, que ens hem de convertir tots -deman jo- en tècnics en prevenció laboral? Qui diu, qui té prou coneixements per saber si aquella obra o aquella fàbrica o aquell "daçò" incompleix la normativa? Jo a vegades som incapaç. Com ho han de fer els municipis i els policies? Miri, Ciutadella és el primer municipi de Menorca on posen en marxa ara un pla de prevenció, el primer, i malament van si els que han donar llum donen fum. Per tant, emperò, anirem més concretament a la comunitat autònoma i veim que efectivament la majoria tenen una avaluació només de risc, i els que tenen un pla de prevenció el que m'agradaria preguntar és si han tengut

auditories externes per posar al dia els seus plans de prevenció, que també ho diu la llei, i si la comunitat autònoma té un pla de prevenció i quin és el pressupost i si està realment ben dotat; si no estam parlant de coses fictícies i no reals, estam parlant de teories i no de pràctiques i estam aplicant la llei als altres i no a nosaltres mateixos.

I és en aquest sentit que a nosaltres ens agradaria saber també si les estacions depuradores de Menorca, que hi va haver una inspecció i una auditoria, amb una cosa tan flagrant com quadres elèctrics i de control on els cables elèctrics mal instal·lats amb perill de xoc elèctric per contacte accidental, i molt deteriorats per l'afecte de l'humitat i l'àcid sulfúric com a conseqüència de la situació elegida. Si estam parlant d'una altra, Sant Climent, als quadres elèctrics falten mesures de seguretat. A Ciutadella nord la seguretat és molt precària, i açò infringeix directament i notable l'article 21 de risc greu imminent i la manca de documentació, perquè no hi ha uns plans de prevenció pertinents, i també amb una infracció de l'article 48 d'inspecció molt greu, i què pensen fer si realment és així?

Jo per acabar, com a grup del Partit Popular hem fet dues proposicions no de llei, dues propostes. Vostè diu, i jo hi estic d'acord, que el Parlament s'ha d'implíc, i nosaltres, com que ens vàrem implicar amb una interpel·lació, amb un moció que vam consensuar amb unanimitat dia 5 de desembre per part de tots en el Parlament, nosaltres pensam que seria bo que el Parlament constituís, creàs una comissió especial per a la millora de la prevenció del risc laboral i de seguretat i salut en el treball de comunitat autònoma de les Illes Balears, fer un seguiment de tot el que fa l'Administració, fer un seguiment de com van tots aquests plans a mig i llarg termini, per tal d'estar implicats, tenir iniciativa i fer-ho.

Vostè ha parlat, a més, d'una cosa molt interessant que és el mercat laboral, la situació de com estan avui les causes de mercat laboral: una feina precària, uns joves molt eventuals i açò, emmarcat dins un turisme i una construcció que són les causes més reals. Molt bé, idò jo crec que seria bo, també és una altra proposició no de llei que hem presentat que, dins el marc del pacte per l'ocupació que es va signar, es creàs un pla específic d'ocupació estable per a la comunitat autònoma de les Illes Balears, i que el dotassin amb 5.000 milions de pessetes, que amb la mesa de diàleg social, amb el pla d'ocupació, es pogués dur endavant d'aquí a que acabés la legislatura, i fos complementari a totes aquelles lleis i a totes aquelles iniciatives que des del Govern central es fan com a complement, adaptar i fer un pla específic que sempre els sindicats m'havien demanat i va ser causa de ruptura del pacte per l'ocupació anterior, que aquesta vegada en duuguin endavant.

I res més, a mi m'agradaria per tant que em contestés aquestes qüestions que jo avui aquí li he presentat, i després que seguirem amb molt d'interès i amb molta responsabilitat tot el que afecta a seguretat de la vida humana i de les persones, i en aquest cas molt concretament dels treballadors.

Moltes gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Camps. Té la paraula l'Hble. Sr. Conseller de Treball i Formació.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL I FORMACIÓ (Eberhard Grosske i Fiol):

Gràcies, Sra. Presidenta. Bé, respecte a la intervenció d'Unió Mallorquina, vull dir el següent com a mínim perquè quedi constància en el *Diari de Sessions*: La incentivació del compliment de la norma, l'acció de foment per part de l'Administració, tenim clar des del Govern que ha de ser una prioritat. A nosaltres ens sembla bé aquesta incentivació per exemple via cotitzacions a la Seguretat Social del bon comportament de les empreses en matèria de salut laboral. És una de les coses precisament a les quals feia referència i que des de l'Estat jo crec que s'ha de reflexionar molt seriosament sobre aquesta qüestió.

Com a administració autonòmica estam disposats, i està en el pla d'acció, a incentivar la negociació col·lectiva en matèria de salut laboral i a posar recursos econòmics en aquells sectors on empresaris i sindicats siguin capaços de arribar a acords que millorin les condicions de seguretat a les empreses.

Del pressupost del pla d'acció, que és un pressupost que a qualche mitjà de comunicació es va dir multimilionari perquè, efectivament, són més de 400 milions de pessetes, més del 50% aproximadament, aproximadament un 50, és per a qüestions de formació, d'informació o de mesures de foment de la negociació col·lectiva. Hem de tenir en compte que aquest pressupost de 428 milions de pessetes quadruplica el pressupost de l'any passat, que era de 98 milions, i que multiplica per 20, aproximadament, el pressupost de 1999.

Però jo he de dissentir quan se'm demani de no crear alarma. En tot cas no sé si he de dissentir, però som incapaç de complir la consigna, perquè jo som un conseller alarmat, jo estic alarmat pel tema de la sinistralitat. Les xifres jo crec que són en elles mateixes alarmants i a més som un conseller indignat, i jo crec que és extraordinàriament didàctic fer desplaçament a peu d'accident a veure què ha passat, quines conseqüències ha tengut i per què s'ha produït, i aquest és un exercici que en determinades ocasions feim des de la conselleria, sempre ho fan naturalment els serveis d'inspecció, i en accidents molt greus o mortals ho fan a vegades els mitjans de comunicació, i és un exercici jo crec que molt formatiu, també, i és un exercici indignant perquè te n'adones que una bona part dels accidents es podrien haver evitat, i és mala d'empassar aquesta expressió tan comuna, no?, de *te partiré la cabeza*, idò veure una persona amb el cap xapat, literalment, i pensar que és perquè no s'ha col·locat bé una xarxa de seguretat i que, al mateix temps que tu veus aquell mort en terra amb el cap xapat, idò es col·loquen vergonyosament les barreres a altres plantes de la mateixa obra.

Per tant, som un conseller alarmat i indignat d'un govern que està alarmat i indignat, i jo crec que això és un bon incentiu per posar els recursos que són necessaris. Necessaris, que no vol dir sempre suficients, i després contestaré una mica al Sr. Camps quan diu del fracàs del pla d'acció, o del pla d'acció del 2000; potser l'any 2002 hem de concloure que el pla d'acció és un fracàs si el mesuram amb aquesta vara de mesurar, perquè jo no crec que el gener del 2002 vegem una davallada de la sinistralitat. És una cosa que va disparada, amb índexs de creixement del 14% l'any 96, 9% l'any 97, 21% l'any 98, 13% l'any 99, 11% anual l'any 2000, jo no esper veure d'aquí a un any que ha davallat un 5%, jo noestic..., en fi, no crec que hagi passat enlloc ni crec que pugui passar aquí, però evidentment, si tombam el cap d'aquesta hidra de la sinistralitat i veim resultats, llavors és quan ens podem donar per satisfets. Jo diria que el que s'ha fet fins ara és insuficient, per això es fan més coses i s'han de fer més coses, però titllar de fracàs la política jo crec que tampoc no és excessivament just.

Però vull insistir: som un conseller d'un govern que està alarmat, que està indignat i que això l'encoratja a fer coses en aquesta matèria.

Respecte a la intervenció del representant d'Esquerra Unida i Ecologista, efectivament el tema d'Eivissa és un tema molt preocupant. Aquí tenim dades de l'any 2000; si a Menorca, per exemple, hi ha 1.800 accidents, a Eivissa i Formentera n'hi ha 3.517; hi ha una mica més de població ocupada a Eivissa i Formentera, però de cap manera no justifica unes diferències tan brutals com de 1.800 a 3.500.

Jo estic d'acord en què allò més raonable seria una presència permanent de la Inspecció de Treball, entre altres coses perquè d'altra manera es perd la capacitat d'intervenció immediata en segons quin moments, però hem d'avaluar què donarà de si aquest increment que significa incrementar en un cent per cent, és a dir, doblar la presència de la Inspecció, el que significarà la presència permanent d'aquests tècnics de prevenció de risc, que ha estat complicat contractar no perquè hi hagués entrebancs burocràtics o pressupostaris, sinó perquè en aquests moments els tècnics de prevenció de risc estan molt ocupats i molt ben pagats en el circuit privat, perquè una de les coses, un dels indicadors que jo crec que són positius és que efectivament les empreses, com a mínim, en aquests moments estan complint o intentant complir formalment la llei, i procuren tenir els papers a lloc, les avaluacions de risc, els plans, el que seria la gestió de risc. Després haurem de veure com es passa dels papers a la realitat, però és que fins ara no hi havia ni papers, (...) hi ha un "viva la Virgen" absolut i total.

Bé, en aquests moments efectivament les empreses de servei de prevenció de risc estan treballant molt, tenen una cartera de clients molt ampla i ha estat difícil, però jo crec que si les coses no es torcen, és immediata la implementació d'aquests tècnics.

I hem de veure si efectivament en mesos punta s'han de cercar fórmules com la que plantejava el representant del Grup d'Esquerra Unida i Ecologista per incrementar la presència de

la inspecció, i també com podem derivar cap a Eivissa i Formentera aquesta presència de l'equip conjunt al qual he fet abans referència, que ha de fer feina en el tema de la construcció, i evidentment a Eivissa ha de ser un tema preferent dins l'actuació de la conselleria sobre temes de sinistralitat.

El representant del PSM ha plantejat una qüestió que jo crec que és important, que és la sinistralitat encoberta, que en realitat és malaltia professional i que hauria de ser catalogada com a tal, i que en aquest moment la situació que es produeix més habitualment és que quan fa crisi la malaltia professional i provoca una baixa, llavors és catalogada com a sinistre lleu. Hi ha una subrepresentació, un subregistre -millor dit- evident de la malaltia professional en aquest moment dins les estadístiques, i una part d'aquests accidents lleus són en realitat malalties professionals que tenen processos aguts que es cataloguen com a sinistres, i efectivament sectors com l'hostaleria, els serveis, etc., tenen una gran presència d'aquesta figura. En aquest sentit hi ha un acord amb l'Insalud i amb la Conselleria de Sanitat per a la detecció de les malalties professionals; tenim un conveni amb l'Ajuntament de Calvià per a l'estudi de la incidència de les feines de l'hostaleria i bàsicament a les cambres de pis amb les malalties de l'esquena; hi ha un projecte que s'està elaborant amb la Fundació Kovacs que va també en la mateixa línia d'estudi d'aquest tipus de qüestions a l'àmbit de l'hostaleria que esperam que sigui profitós.

I després hi ha sectors, efectivament, que són quantitativament poc importants a les nostres illes però que tenen una sinistralitat importantíssima, com per exemple l'agricultura, i que afecta no només a la població assalariada de l'agricultura sinó que en aquest cas és una sinistralitat empresarial no comptabilitzada en aquestes estadístiques però que també és important, i tenim la intenció de posar-nos d'acord amb la Conselleria d'Agricultura i amb les organitzacions del sector per fer actuacions específiques en l'àmbit de l'agricultura, perquè efectivament correm el risc, no està dins l'àmbit d'actuació de la conselleria, però sí potser dins l'àmbit mediàtic, exclusivitzar la preocupació en el tema de la construcció i en el tema dels sinistres quan la reivindicació de la salut laboral en general, no només el dret a no tenir un accident sinó el dret a no emmalaltir-se fent feina, s'ha de posar en el primer pla de les preocupacions.

Quant als expedients sancionadors jo li puc donar un parell de dades. Les sancions imposades l'any 98 varen ser 251, l'any 99 varen ser 432 i l'any 2000 varen ser 552, entre altres coses perquè s'ha millorat bastant la tramitació, la rapidesa en la tramitació administrativa dels expedients sancionadors i, per tant, aquest increment tan espectacular del 99 al 2000 és en part degut al tema de les propostes de sanció i també perquè s'ha arribat a imposar sancions d'expedients que estaven endarrerits. I durant l'any 2001 aproximadament s'està incrementant en un 23, 24% l'activitat sancionadora en forma d'expedients administratius. Per tant, aquesta preocupació té el seu reflex, jo no sé si suficient o no però té el seu reflex en l'activitat sancionadora.

El representant del Partit Socialista ha plantejat diverses qüestions sobre el tema de la construcció que jo crec que són interessants. Els coordinadors d'obra no compleixen la seva funció, però no perquè hi hagi una dificultat material que els ho impedeixi, sinó perquè tenen una dependència del seu contractador i hi ha la sensació, probablement correcta, que una activitat com a coordinadors d'obra, molt dura en la persecució de la sanció i d'obligació de compliment de la norma, aniria molt en detriment de les seves probabilitats de tornar a ser contractat com a coordinador d'obra. Per tant és necessari -i per això ho deia al principi- regular aquesta figura de tal manera que sigui una figura independent dins l'àmbit de l'obra, que sigui independent. Hi ha una possible fórmula que nosaltres hem plantejat en alguna ocasió, que seria el torn d'ofici a través del col·legi professional, és a dir, que el promotor que necessita un coordinador d'obra anàs al col·legi a demanar un coordinador d'obra i li assignassin el que pertocqués i no pogués fer una selecció dels coordinadors en funció de la seva màniga ampla a l'hora d'imposar el compliment de la norma. En tot cas és clamorosa la inutilitat dels llibres d'incidència que solen ser llibres en blanc en obres que estan malament, i jo crec que parl amb suficient claredat i no em vull estendre.

És vera que hi ha incompliments dels treballadors en el sentit que, bé, hi ha un sentit de manca de prudència, de manca de cultura de prevenció, però els responsables del compliment són els empresaris; els empresaris s'han de cuidar que els treballadors treballin en condicions de seguretat igual que es preocupen que treballin. De la mateixa manera que no admetrien que un treballador agafàs una gandula i es posàs a un raconet a fer la migdiada, i normalment no es veu això i no és que no en tinguin ganes, probablement, sinó perquè hi ha una ordre imperativa de l'empresari que no es faci això, han d'imposar imperativament el compliment de les normes de seguretat, i no ha de quedar al risc del treballador el fet de posar-se el casc o no posar-se el casc, posar-se el cinturó o no posar-se el cinturó; se'ls ha d'obligar a adoptar les mesures individuals de seguretat amb el mateix caràcter imperatiu que se'ls obliga a fer feina o a mantenir un determinats ritmes productius.

Jo estic molt d'acord en el que ha expressat el Sr. Crespi respecte a la responsabilitat dels ajuntaments en el tema de la construcció. Jo crec que el cas del Tívoli és particularment avinent; és a dir, tenim obres que s'estan fent sense projecte, sense llicència, en un ambient absolutament assilvestrat i dins el qual, evidentment, no hi caben les mesures de seguretat, i jo crec que en part això és una responsabilitat, una responsabilitat, no una culpa, dels ajuntaments. Per cert, jo no he entonat un *mea culpa*, he entonat un *mea responsabilitatis* o no sé com es diu en llatí, perquè anam molt esment en la qüestió de la culpa i la responsabilitat. Els ajuntaments tenen una responsabilitat i no han de donar les llicències d'obra sense garantir que hi hagi un projecte d'execució amb un estudi de seguretat que després doni peu al corresponent pla de seguretat; si no, les coses no funcionaran bé.

Respecte al que ha dit el representant del Partit Popular, em passen a mi una nota que efectivament vostès ja tenen les

dades del mes de gener. En qualsevol cas hi ha uns mecanismes de sol·licitud de documentació que estan al seu abast i jo no tenc consciència d'incompliment de terminis quant a la facilitació de la documentació al seu grup parlamentari, i si fos així m'agradaria que es fes saber a la Mesa del Parlament perquè la Mesa del Parlament cridàs l'atenció de la conselleria en aquesta qüestió, però no tenc consciència d'haver desatès cap petició de sol·licitud de documentació.

Ara, el mes d'abril, a principis, sortirà un primer butlletí amb dades de sinistralitat, amb un tractament estadístic previst en el pla d'acció i que ha estat pactat a l'àmbit del Consell Balear de Salut Laboral, i que estarà òbviament a l'abast de tothom i cada trimestre tendrem una valoració de la sinistralitat al marge de les dades amb caràcter mensual o amb el caràcter que sigui que es vulguin demanar per part dels grups parlamentaris.

Quant a les característiques de l'Institut de prevenció de riscos laborals, és bastant homologable a altres figures d'aquestes característiques a l'Estat. En tot cas ja se sap com és l'Institut de prevenció de riscos de les Illes Balears, perquè la seva constitució va ser aprovada pel Consell de Govern i és al *Butlletí Oficial de les Illes Balears* el seu organigrama i el seu sistema de funcionament.

El Servei de Prevenció de la comunitat autònoma efectivament és una gran mancança, és una gran mancança que s'ha trobat aquest govern, perquè en definitiva des de l'any 96 hi havia temps per posar en marxa el Servei de Prevenció de la comunitat autònoma. L'any passat es varen introduir en catàleg les places del Servei de Prevenció, que és un servei de prevenció costós a una empresa de l'envergadura de la comunitat autònoma de les Illes Balears, és a dir, no sortirà de franc el Servei de Prevenció; supòs que és per això que no es feia, dic jo, vaja, devien tenir altres prioritats pressupostàries. S'ha fet el decret de constitució del Servei, que ha hagut de passar pel Consell Consultiu i que s'ha aprovat en Consell de Govern recentment, i s'han de dotar les places que estan encara per dotar, de tal manera que abans de l'equador de la legislatura tendrem un servei de prevenció de la comunitat autònoma operatiu, quan -insistesc- ens agradaria haver-nos trobat el Servei de Prevenció muntat quan vàrem constituir el Govern.

Respecte a deficiències dins l'administració jo estic segur que n'hi ha, a les depuradores de Ciutadella i a altres bandes. Idò..., *caña al mono hasta que rompa la cadena*, sigui d'un institut de la comunitat autònoma, d'una empresa pública o una dependència de l'Administració general de la comunitat autònoma. És a dir, que hi ha d'haver absoluta capacitat de denunciar i de perseguir qualsevol incompliment de la normativa, tant dins l'àmbit públic com dins l'àmbit privat: hospitals públics, Administració de la comunitat autònoma, corporacions locals, etc. Per cert, un suggeriment: les corporacions locals també que s'incorporin -si pot ser- a això de complir la Llei de riscos laborals i tenir un servei de prevenció propi o contractat amb condicions, com té el Consell de Mallorca, però no tenen tots els consells insulars de la nostra comunitat, i com no tenen molts d'ajuntaments de la nostra comunitat.

Efectivament, els treballadors tenen les seves obligacions, però, insistesc, els treballadors són uns mandats dins l'empresa, *unos "mandaos"*, no sé exactament si un mandat es pot dir en català o no, *unos "mandaos"*, i per tant la seva responsabilitat disminueix com més *"mandaos"* són, i és bàsicament -insistesc- una responsabilitat dels empresaris introduir normes clares de prevenció de risc a l'àmbit del seu funcionament com a empresa, i ells sí sancionar els treballadors que no compleixin. Mai la Inspecció de Treball no sanciona els treballadors, però sí que els empresaris, lògicament, com qualsevol ordre raonable que és incompleta per un treballador, poden sancionar per aquesta matèria; no es produeixen mai aquests tipus de sancions perquè en definitiva no està, malauradament, suficientment dins la preocupació.

Allò de l'112, efectivament posar en marxa aquesta operació provocarà que hi haurà moltes cridades que són inútils o que seran sense fonament. Això està dins la lògica de l'112, el conseller de Funció Pública em comentava que un 70% de les cridades de l'112, de qualsevol àmbit, matèria o preocupació són injustificades, està dins el propi funcionament d'un telèfon d'urgències d'aquestes característiques, però efectivament es veuen incompliments flagrants de la prevenció de riscos laborals per tot arreu. El Sr. Crespi en veu, jo en veig, jo n'he vist davant ca meva, un entre dos cossos d'un edifici que estaven restaurant sobre un tauló posat entre els dos cossos, un senyor amb un cove a cada banda fent funambulisme, davant ca meva, que em va posar la pressió arterial a 24. Bé, això es veu, es veu malauradament. Jo així mateix veig que per Palma, vostès començaran a veure uns edificis amb moltes barreretes i unes xarxes a dalt i tal, que pareixen uns pastissos, que això no es veia abans i jo crec que s'estan canviant una mica els hàbits, però en definitiva encara es poden veure incompliments flagrants de la norma, i per això està previst això, per aquesta immediatesa i sapiguem que efectivament serà un gran cost per a la mateixa administració el fet d'haver d'atendre cridades injustificades, malgrat que l'112, com tothom sap, té els seus mecanismes d'autodefensa i quan un crida a l'112 l'operador que contesta, abans de dir *"diga"* ja té les dades de qui està cridant en una pantalla. Per tant, té els seus mecanismes d'autodefensa. Però en qualsevol cas, si això ens ha servir per evitar determinats accidents i per tenir una intervenció immediata i preventiva jo crec que valdrà la pena l'esforç que significarà per a la nostra conselleria i per a la Conselleria de Funció Pública.

Quant a les proposicions no de llei que vostè ha plantejat, evidentment nosaltres les estudiarem amb afecte, com se sol dir, i mirarem naturalment d'incorporar a la voluntat del Parlament i a l'acció de govern tot allò que vagi en línia de prevenir els riscos laborals i d'evitar els accidents i millorar la salut dels nostres treballadors.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Grosske. Té la paraula el Sr. Buele.

EL SR. BUELE I RAMIS:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Molt breument des del nostre grup parlamentari voldríem, després d'haver escoltat el conseller de Treball i Formació manifestar que se sent i ve aquí com a conseller alarmat i indignat d'un govern que està alarmat i indignat, volem dir que compartim l'alarma i compartim la indignació, però el volem encoratjar perquè la pròxima vegada que vengui aquí també ens pugui dir que està ben ocupat i preocupat en la tasca d'aconseguir el màxim de seguretat en el treball en aquestes illes.

I voldria dir-li que des del nostre punt de vista les noves situacions laborals en les quals ens estam introduint en aquestes illes comporten també nous riscos i noves formes de sinistralitat laboral que jo crec que des del Govern de les Illes Balears hem de tenir el coratge i la valentia de fer front. Hem parlat d'aquella sinistralitat més visible, d'aquella altra sinistralitat no tan visible, més invisible, vostè ha fet al·lusió a una d'aquestes situacions com pot ser la de les cambres de pisos i dones de neteja en els hotels, però també podem parlar del personal sanitari infectat, contagiats per la feina que fa en les condicions en què la fa, o aquell personal que està treballant molt assíduament i intensament amb aparells informàtics que no estan exempts de certs perills... Llavors, nosaltres el que voldríem és encoratjar la Conselleria de Treball i Formació a contribuir a fer que el Govern d'aquestes illes faci d'aquesta comunitat autònoma una comunitat que sigui capdavantera dins l'Estat espanyol en la consecució, almanco, del mateix nivell de seguretat que s'està donant a la resta d'Europa, i amb això jo crec que aquest primer govern progressista i nacionalista hauria fet una passa molt endavant en benefici d'aquesta comunitat autònoma.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Buele. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I COLL:

Gràcies, presidenta. Molt breument. Efectivament, jo..., aquí hi ha la documentació que li vaig sol·licitar dia 24 de gener, du el número de sortida 464, o d'entrada, 464, que és la còpia de l'estadística general d'accidents laborals del 2000, i aquesta és la documentació que jo tenc i que puntualment sí que m'agradaria tenir-la, perquè si no poca cosa podem... Bé, no entrem en una discussió inútil perquè jo quan trob una cosa ho dic i no hi ha cap problema.

Després, el pla de prevenció de la comunitat autònoma jo crec que li ho vam deixar enllestit el juliol del 99; el que passa és que després faltava dotar-lo, i mirin-se açò i veurà com és així,

i fins ara efectivament no hi ha hagut l'acord d'aquesta creació..., de l'acord per a la creació del servei.

Però ens preocupa allò de les empreses públiques perquè realment estan incomplint sistemàticament tota la Llei de prevenció, i jo crec que vostè és el gran responsable que la facin complir, i que realment si hi ha un perill imminent, vostè posi fil a l'agulla. Jo ho dic aquí perquè constin en acta totes aquestes incidències, per millorar el nostre funcionament i la nostra comunitat autònoma.

Jo insistesc que el 112 crea un mal precedent, perquè nosaltres el que hem de fer és procurar crear una cultura preventiva i que les persones siguin persones, i formar-les i informar-les des d'uns plans a l'escola, a FP, a la formació professional i a l'educació i, per cert, hi ha un col·lectiu importantíssim que necessita una atenció especial que són els mestres. Els mestres avui en la situació en què estan de pressió a tots nivells, realment hi ha símptomes de depressió, símptomes que els afecten psicològicament i que en aquesta comunitat autònoma jo crec que açò no es planteja d'una manera adequada. Per tant jo crec que una línia en aquesta sentit amb la Conselleria d'Educació seria molt productiva i molt interessant.

I per acabar, res més; farem un seguiment d'aquest pla que per unanimitat vam aprovar. És un nou símptoma d'esperança que m'agradaria s'aprofitàs, i amb aquest ànim de col·laboració institucional el Grup del Partit Popular està per fer un seguiment responsable, fefaent, constant, perquè en aquesta nostra comunitat autònoma els nostres llocs de feina siguin estables i també dignes i segurs.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Camps. Té la paraula l'Hble. Sr. Conseller de Treball i Formació, per tancar.

EL SR. CONSELLER DE TREBALL I FORMACIÓ (Eberhard Grosske i Fiol):

Bé, primer tranquil·litzar el Sr. Buele. Som un conseller alarmat, indignat i ocupat. La conselleria està fent feina molt activament amb aquesta qüestió i, en la mesura que l'*staff* de l'Institut que és acabat de néixer estigui ja conformat i totes les places ocupades, en aquest sentit el Govern ha fet un esforç generós perquè dins l'Institut de prevenció de riscos hi ha dos alts càrrecs del Govern, és a dir, s'ha creat un alt càrrec més, és vera que també, compensat en part per la fusió de la Direcció General de Salut laboral amb la de Treball, però vaja, s'han creat dos alts càrrecs. Per tant hi ha un alt càrrec més al servei de la prevenció de la salut laboral; això és un esforç important, a més sobretot tenint en compte la mala premsa que tenen els alts càrrecs sempre entre l'oposició, però vol dir donar prioritat a aquest tema i esperar jo que efectivament puguem cremar les màquines de la conselleria sense posar en perill ningú, com molt bé m'advertia el Sr. Crespi.

El tema de la vigilància de la salut efectivament és un dels eixos del pla d'acció i jo crec que això és un dels seus mèrits, perquè la vigilància de la salut és un dels temes oblidats. La peremptorietat de la sinistralitat, el dramatisme de la sinistralitat fa que s'oblidi, i està explicat dins el pla d'acció. Vostè veurà com una prioritat sortir d'aquestes revisions mèdiques rutinàries que se solen practicar a les empreses, que tenen poc a veure amb el concepte real de vigilància de la salut, i anar efectivament a una detecció dels problemes associats a cada lloc de feina per part de les empreses amb el suport de les mútues i del seu servei de prevenció.

La idea de situar Balears en una posició capdavantera ja he dit abans que era el nostre objectiu. En aquesta legislatura, i jo diria que en aquest any, jo crec que ja podem ser capdavanterers quant al que feim i jo crec que podem presentar un balanç d'actuació capdavanter en el conjunt de l'Estat, però quant a resultats hem de ser seriosos i ens hem d'adonar que estam torejant un toro molt mal de torejar, i canviar tendències estadístiques d'aquesta potència i d'aquesta contundència, això du un temps, però jo estic convençut que una acció potent per part de les administracions, i ja parl d'administracions perquè en definitiva es genera una dinàmica que engresca les altres, i les actuacions de la fiscalia i de la mateixa inspecció de treball jo crec que així ho demostren a les Illes Balears, una acció potent per part de les administracions ha de notar-se també en qüestió de resultats efectius.

Bé, respecte al que ha dit el Sr. Camps, jo li agraesc aquesta intervenció final, que és d'un to que recupera el to de la interpel·lació del mes de novembre i que surt d'un to que jo crec que era una mica indesitjable que va presidir determinats discursos i determinades valoracions que es varen fer en uns moments difícils de principis de l'any 2001. En qualsevol cas, home, el pla de prevenció no es va deixar fet el mes de juliol del 1999 perquè en definitiva si no hi havia servei de prevenció difícilment podia, sense l'instrument orgànic, fer-se el pla de prevenció. Hi ha una tasca molt gran a fer a una empresa tan gran com és la comunitat autònoma, estam en això i en definitiva, bé, es tracta de donar exemple des de la comunitat en matèria de prevenció.

Sobre el tema de l'112, jo vull dir que mentre hi hagi un grau d'incompliment flagrant com es produeix a vegades jo crec que és una mesura necessària, que és una mesura didàctica i exemplificadora, i a més que, als treballadors, no només no se'ls ha de donar massa responsabilitat respecte a l'incompliment, sinó que tampoc no se'ls ha de donar massa responsabilitat a l'hora de reivindicar, perquè és vera el que deia el Sr. Buele, que haurien de reclamar les mesures de seguretat, però així com està el mercat laboral estan en poques condicions de reclamar i d'exigir res, perquè el més probable és que sigui la sortida de l'empresa en un termini molt ràpid. Tenguem en compte com funciona el mercat laboral a les Illes Balears i en el conjunt de l'Estat, a les Illes Balears probablement encara amb major gravetat, i la facilitat amb què una persona deixa de pertànyer al col·lectiu d'una empresa determinada, i una actitud reivindicativa de segons quin tipus idò és vista com a una amenaça del lloc de feina, i moltes vegades no s'exerceix per por de perdre el lloc de feina.

I quant al tema de la formació dels formadors, que deia el Sr. Camps, dir que estic absolutament d'acord, i que si vostè examina el pla de formació annex al pla d'acció veurà que efectivament una de les parts és la formació de formadors, la formació en matèria de prevenció dins l'àmbit de la formació professional i de l'ensenyament reglat en general.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Conseller.

Esgotat el debat i l'ordre del dia de la sessió d'avui s'aixeca la sessió agraïnt la presència al Sr. Conseller de Treball i Formació, el Sr. Eberhard Grosske, que ha estat acompanyat pels senyors Fernando Galán, director general de Treball i Salut Laboral, per la senyora Isabel Nora, secretària general tècnica, i per la Sra. Maria del Carme Font, que és cap del Departament de Salut Laboral.

Moltes gràcies, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS

DEL

PARLAMENT

DE LES

ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma